

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ ప్రథమ కాణ్డే తృతీయః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ దే॒వ॒స్య త్వా స॒వి॒తుః ప్ర॒స॒వే॒శ్వినో॑ర్బా॒హుభ్యాం॑ పూ॒ష్ణో హస్తా॑భ్యా॒మా
దదే॑భ్ర॒రసి॑ నా॒రిర॑సి పరి॒లిఖి॑తగ్ం రక్షః పరి॒లిఖి॑తా అరాతయ ఇ॒దమ॑హగ్ం రక్ష॒సో గ్రీ॒వా
అపి॑ కృ॒న్తామి॑ యో॒కస్మాన్దే॒వస్త్వి॒ష్టి యం చ వ॒యం ద్వి॒ష్మ ఇ॒దమ॑స్య గ్రీ॒వా అపి॑ కృ॒న్తామి॑ ది॒వే
త్వా॒న్తరి॑క్షాయ త్వా పృ॒థి॒వ్యై త్వా శు॒న్దతాం॑ లో॒కః పి॒తృ॒షద॑నో య॒వో॒సి
య॒వయా॑స్మద్దే॒వో [౧] య॒వయా॑రాతీః పి॒తృ॒ణాగ్ం సద॑నమ॒స్యద్ది॒వగ్ం స్త॒భానా॑న్తరి॒క్షం
పృ॒ణ పృ॒థివీం దృ॒గ్ంహ ద్యు॒తాన॑స్త్వా మారు॒తో మి॒నోతు॑ మి॒త్రావ॑రుణయోర్మృ॒పేణ
ధ॒ర్మణా॑ బ్ర॒హ్మవ॑ని త్వా క్ష॒త్రవ॑నిగ్ం సుప్ర॒జావ॑నిగ్ం రాయ॒స్పోష॑వని ప॒ర్యూహా॑మి బ్ర॒హ్మ
దృ॒గ్ంహ క్ష॒త్రం దృ॒గ్ంహ ప్ర॒జాం దృ॒గ్ంహ రాయ॒స్పోషం దృ॒గ్ంహ ఘృ॒తేన॑ ద్యా॒వాపృ॒థివీ
ఆ పృ॒ణేథా॑మిన్త॒స్య సదో॑సి వి॒శ్వజ॑నస్య ఛా॒యా పరి॑ త్వా గి॒ర్వణో॑ గి॒ర ఇ॒మా భ॑వన్తు
వి॒శ్వతో॑ వృ॒ద్ధాయ॑మను వృ॒ద్ధయా॑ జుష్టా భ॑వన్తు జుష్ట॒య ఇన్త॒స్య స్యూర॑సీన్త॒స్య
ధృ॒వమ॑స్త్రిన్త॒మసీ॑న్త్రాయ త్వా॥[౨]

ద్యే॒ష ఇ॒మా అష్టా॑దశః॥1.3.1॥

రక్షో॑హణో వలగ॒హనో॑ వైష్ణ॒వాన్ ఖ॒నామీ॑దమ॒హం తం వల॑గముద్వపామి యం నః స॒మానో
యమ॑స॒మానో ని॒చఖా॑సేదమేనమధ॒రం కరో॑మి యో నః స॒మానో యో॒కస్మానో॑రాతీయతి
గా॒యత్రే॑ణ ఛన్త॒సావ॑బాధో వలగః కి॒మత్ర భ॑ద్రం తన్నో స॒హ వి॒రాడ॑సి స॒పత్న॑హ
స॒మాడ॑సి భ్రాతృ॒వ్యహ స్వ॒రాడ॑స్యభి॒మాతి॑హ వి॒శ్వరా॑డసి వి॒శ్వాసాం॑ నాష్ట్రా॒ణాగ్ం హ॒న్తా [౩]
రక్షో॑హణో వలగ॒హనః పో॑క్షామి వైష్ణ॒వాన్ రక్షో॑హణో వలగ॒హనో॑కవ నయామి వైష్ణ॒వాన్

య॒వో॑ఽసి య॒వయా॑ఽస్మద్దే॒వో య॒వయా॑ఽరాతీ రక్షో॒హణో॑ వ॒లగ॒హనో॑ఽవ స్పృ॒ణామి
 వైష్ణ॒వాన్ రక్షో॒హణో॑ వ॒లగ॒హనో॑ఽభి జు॒హోమి వైష్ణ॒వాన్ రక్షో॒హణౌ వ॒లగ॒హనా॒వుప॑ దధామి
 వైష్ణ॒వీ రక్షో॒హణౌ వ॒లగ॒హనౌ ప॒ర్యూహా॑మి వైష్ణ॒వీ రక్షో॒హణౌ వ॒లగ॒హనౌ పరి స్పృ॒ణామి
 వైష్ణ॒వీ రక్షో॒హణౌ వ॒లగ॒హనౌ వైష్ణ॒వీ బృ॒హన్న॑సి బృ॒హద్భా॑వా బృ॒హతీ॑మిన్త్రాయ వాచం
 వద॥[౪]

హస్తే॒న్త్రాయ ద్వే॑ చ॥1.3.2॥

వి॒భూర॑సి ప్ర॒వాహ॑ణో వహ్ని॒రసి హ॑వ్యవాహ॒నః శ్వా॒త్రోఽసి ప్ర॑చేతా స్తు॒థోఽసి వి॒శ్వపే॑దా
 ఉ॒శిగ॑సి క॒విర॒జ్ఞురి॑రసి బ॒మ్భారి॑రవ॒స్యుర॑సి దు॒వస్వా॒శ్చన్ధ్య॑రసి మార్జా॒లీయః॑ స॒మ్రాడ॑సి
 కృ॒శానుః॑ పరి॒షద్యో॑ఽసి ప॒వమా॑నః ప్ర॒తక్వా॑ఽసి నభ॒స్త్వాన॑సం॒మృష్టో॑ఽసి హ॒వ్యసూ॑ద
 ఋ॒తధా॑మాఽసి సు॒వర్జ్యోతి॑ర్బ॒హ్మజ్యోతి॑రసి సు॒వర్ధా॑మాఽజ్యోఽస్యే॒కపా॑దహి॒రసి బు॒ద్ధియా
 రౌద్రే॒ణాఽనీ॑కేన పాహి మాఽగ్నీ పి॒పుహి మా మా హిగ్ంసీః॥[౫]

అనీ॑కేనాఽష్టౌ చ॥1.3.3॥

త్వగ్ం సోమ తనూకృద్భ్యో ద్వే॒వోభ్యోఽన్యకృ॑తేభ్య ఉ॒రు య॒న్తాఽసి వ॒రూథ॑గ్ం స్వా॒హా
 జు॒షాణో అ॒ఘ్రరా॑జ్యస్య పేతు స్వా॒హాఽయం॑ నో అగ్ని॒ర్వరి॑వః కృ॒ణోత్వ॑యం మృ॒ధః పు॒ర
 ఏతు ప్ర॒భిన్ద॑న్ అయగ్ం శత్రూ॒జ్ఞయ॑తు జర్హ॒పాణో॑ఽయం వాజం జయతు వాజసాతౌ॥
 ఉ॒రు వి॒ష్ణో వి క్ర॑మస్వోరు క్షయా॒య నః కృ॑ధి ఘృ॒తం ఘృ॑తయాసే పి॒బ ప్ర॑ప్ర
 య॒జ్ఞప॑తిం తిర॥ సోమో జిగాతి గాతువి- [౬] ద్దే॒వానా॑మేతి ని॒ష్క్రృ॑తమృతస్య
 యోని॑మాసదమదిత్యాః సదోఽస్యదిత్యాః సద ఆ సీ॒దైష॑ వో దే॒వ స॒వితః॑ సోమస్తగ్ం రక్ష॒ధ్వం
 మా వో ద॒భదే॑తత్త్వగ్ం సోమ దే॒వో దే॒వాను॑పాఽగా ఇ॒దమ॑హం మను॒ష్యో మను॑ష్యాన్సహ
 ప్ర॒జయా॑ సహ రాయస్పోషేణ నమో దే॒వేభ్యః॑ స్వ॒ధా పి॒తృభ్య॑ ఇ॒దమ॑హం నిర్వరుణస్య

పాశాఢ్సువరభి [౭] వి ఖ్యేషం వైశ్వానరం జ్యోతిరగ్నే వ్రతపతే త్వం వ్రతానాం వ్రతపతిరసి
యా మమ తనూస్త్వయ్యభూదియగ్ం సా మయి యా తవ తనూర్మయ్యభూదేషా సా
త్వయి యథాయథం నౌ వ్రతపతే వ్రతినోర్వ్రతాని॥౮]

గాతువిదభ్యేకత్రిగ్ంశచ్చ॥1.3.4॥

అత్యన్యానగాం నాన్యానుపాఽగామర్వాక్త్వా పరైరవిదం పరోఽవరైస్తం త్వా జుషే వైష్ణవం
దేవయజ్ఞాయై దేవస్త్వా సవితా మధ్వానక్త్వోషధే త్రాయస్వైనగ్ స్వధితే మైనగ్ం
హిగ్ంసీర్దివమగ్రేణ మా తేభీరన్తరిక్షం మధ్యేన మా హిగ్ంసీః పృథివ్యా సం భవ వనస్పతే
శతవల్శో వి రోహ సహస్రవల్శా వి వయగ్ం రుహేమ యం త్వాఽయగ్ స్వధితిస్తీతిజానః
ప్రణినాయ మహతే సౌభగాయాఽచ్ఛిన్నో రాయః సువీరః॥౯]

యందశచ॥1.3.5॥

పృథివ్యై త్వాఽన్తరిక్షాయ త్వా దివే త్వా శున్ధతాం లోకః పితృషదనో యవోఽసి
యవయాఽస్మద్ద్వేషో యవయాఽరాతీః పితృణాగ్ం సదనమసి స్వాపేశోఽస్యగ్రేగా నేతృణాం
వనస్పతిరథి త్వా స్థాస్యతి తస్య విత్తాద్దేవస్త్వా సవితా మధ్వానక్తు
సుపిప్తలాభ్యస్తాఽషధీభ్య ఉద్దివగ్ స్తభానాన్తరిక్షం పృణ పృథివీముపరేణ దృగ్ంహ తే తే
ధామాన్యశ్మసీ [౧౦] గమధ్యే గావో యత్ర భూరిశృజ్గా అయాసః అత్రాఽహ
తదురుగాయస్య విష్ణోః పరమం పదమవ భాతి భూరేః॥ విష్ణోః కర్మాణి పశ్యత యతో
వ్రతాని పస్పశే ఇన్ద్రస్య యుజ్యః సఖా॥ తద్విష్ణోః పరమం పదగ్ం సదా పశ్యన్తి సూరయః॥
దివీవ చక్షురాతతమ్॥ బ్రహ్మవనిం త్వా క్షత్రవనిగ్ం సుప్రజావనిగ్ం రాయస్పౌషవనిం
పర్యూహామి బ్రహ్మ దృగ్ంహ క్షత్రం దృగ్ంహ ప్రజాం దృగ్ంహ రాయస్పౌషం దృగ్ంహ
పరివీరసి పరి త్వా దైవీర్విశో వ్యయన్తాం పరీమగ్ం రాయస్పౌషో యజమానం మనుష్యా

అ॒న్త॒రి॒క్ష॒స్య॒ త్వా॒ సా॒నా॒వ॒వ॒ గూ॒హా॒మి॑॥[౧౧]

ఉ॒శ్మ॒సీ॒పో॒ష॒మే॒కా॒న్వ॒ వి॒గ్ం॒శ॒తి॒శ్చ॑॥1.3.6॥

ఇ॒షే త్వో॑ప॒వీర॒స్య॒పో దే॒వాన్ దై॒వీర్వి॒శః ప్రా॒గుర్వ॒హీ॒రు॒శి॒జో బృ॒హ॒స్ప॒తే ధా॒రయా॒ వ॒సూ॒ని
హ॒వ్యా తే॒ స్వ॒ద॒న్తాం దే॒వ త్వ॒ష్ట॒ర్వసు॒ రణ్వ॒ రే॒వతీ॑ ర॒మ॒ధ్వ॒మగ్నే॒ర్జని॒త్ర॒మసి॒ వృ॒షణౌ స్థ
ఉ॒ర్వశ్య॒స్యా॒యుర॒సి పు॒రూర॒వా ఘృ॒తేనా॒క్తే వృ॒షణం॑ ద॒ధాథాం॑ గా॒యత్రం॑ ఛ॒న్దోఽను॒ ప్ర
జాయ॑స్వ త్తై॒ష్ఠభం॑ జాగ॒తం ఛ॒న్దోఽను॒ ప్ర జాయ॑స్వ భ॒వతం॑ [౧౨] నః స॒మన॑సౌ
స॒మోక॑సా॒వరే॑పసౌ॒ మా య॒జ్ఞగ్ం హి॒గ్ంసి॒ష్ఠం మా య॒జ్ఞప॑తిం జాత॒వేద॑సౌ శి॒వౌ
భ॒వత॑మ॒ద్య నః॑॥ అ॒గ్నా॒వగ్ని॒శ్చర॒తి ప్ర॒విష్ట॑ ఋ॒షీణాం॑ పు॒త్రో అ॒ధిరా॒జ ఏ॒షః స్వా॒హాకృ॒త్య
బ్ర॒హ్మ॒ణా తే॒ జు॒హోమి॒ మా దే॒వానాం॑ మి॒థుయా॑ క॒ర్భాగ॒ధేయ॑మ్॥[౧౩]

భ॒వత॑మే॒కత్రి॒గ్ంశ॒చ॑॥1.3.7॥

ఆ ద॒ద ఋ॒తస్య॒ త్వా దే॒వహ॑విః పా॒శేనా॒క్త ర॒భే ధ॒ర్షా మా॒నుషా॑న॒ద్యస్తా॒స్త్విష॑ధీ॒భ్యః
ప్రో॒క్షా॒మ్యపాం॑ పే॒రుర॒సి స్వా॒త్తం చి॒థ్సదే॒వగ్ం హ॒వ్యమా॑పో దే॒వీః స్వ॒దత్తై॒నగ్ం సం తే॒ ప్రా॒ణో
వా॒యునా॑ గ॒చ్ఛతా॒గ్ం సం య॒జత్తై॒రజ్గ॑ని సం య॒జ్ఞప॑తిరాశి॒షా ఘృ॒తేనా॒క్తౌ ప॒శుం
త్రా॒యేథా॒గ్ం రే॒వతీ॑ర్య॒జ్ఞప॑తిం ప్రి॒యధా॒క్త వి॒శతో॑రో అ॒న్తరి॒క్ష స॒జూర్దే॒వేన॑ [౧౪] వాతే॒నా॒స్య
హ॒విష॑స్త॒మనా॑ య॒జ స॒మస్య॒ తను॒వా భ॒వ వర్షీ॑యా వర్షీ॒యసి॒ యజ్ఞే॑ య॒జ్ఞప॑తిం ధాః
పృ॒థి॒వ్యాః సం॒పృచః॑ పా॒హి న॒మస్త॒ ఆతా॑నా॒న్రవా॒ ప్రే॒హి ఘృ॒తస్య॒ కు॒ల్యామ॑ను స॒హ
ప్ర॒జయా॑ స॒హ రాయ॑స్పో॒షేణా॒క్తపో దే॒వీః శు॒ద్ధాయ॑వః శు॒ద్ధా యూ॒యం దే॒వాగ్ం
ఊ॒ధ్వగ్ం శు॒ద్ధా వ॒యం పరి॑వి॒ష్టాః పరి॑వే॒ష్టారో॑ వో భూ॒యాస్మ॑॥[౧౫]

దే॒వేన॑ చ॒తుశ్చ॒త్వారి॒గ్ంశ॒చ॑॥1.3.8॥

వాక్త ఆ ప్యాయతాం ప్రాణస్త ఆ ప్యాయతాం చక్షుస్త ఆ ప్యాయతాగ్ శ్రోత్రం త ఆ
 ప్యాయతాం యా తే ప్రాణాశ్చగ్జగామ యా చక్షుర్యా శ్రోత్రం యత్యే క్రూరం యదాస్థితం
 తత్త ఆ ప్యాయతాం తత్త ఏతేన శున్ధతాం నాభిస్త ఆ ప్యాయతాం పాయుస్త ఆ
 ప్యాయతాగ్ శుద్ధాశ్చరిత్రాః శమద్భ్యః [౧౬] శమాషధీభ్యః శం పృథివ్యై
 శమహోభ్యామోషధే త్రాయస్వేనగ్ స్వధితే మైనగ్ హిగ్ంసీ రక్షసాం భాగోఽసీదమహగ్ం
 రక్షోఽధమం తమో నయామి యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మ ఇదమేనమధమం
 తమో నయామీషే త్వా ఘృతేన ద్యావాపృథివీ ప్రోర్ణాథామచ్ఛిన్నో రాయః సువీర
 ఉర్వన్తరిక్షమన్విహి వాయో వీహి స్తోకానాగ్ స్వాహోర్ధ్వనభసం మారుతం గచ్ఛతమ్||[౧౭]
 అద్యో వీహి పశ్య చ||1.3.9||

సం తే మనసా మనః సం ప్రాణేన ప్రాణో జుష్టం దేవేభ్యో హవ్యం ఘృతవధ్వాహైన్త్రః
 ప్రాణో అజ్గేఅజ్గే ని దేధ్యదైన్తోఽపానో అజ్గేఅజ్గే వి బోభువద్దేవ త్వష్టర్భూరి తే సగ్ంసమేతు
 విషురూపా యథ్సలక్షాణో భవథ దేవత్రా యన్తమవసే సఖాయోఽను త్వా మాతా పితరో
 మదన్తు శ్రీరస్యగ్నిస్త్యా శ్రీణాత్వాపః సమరిణన్వాతస్య [౧౮] త్వా ధృజ్యై పూష్ణో రగ్గ్హ్యో
 అపామోషధీనాగ్ం రోహిష్యై ఘృతం ఘృతపావానః పిబత వసాం వసాపావానః
 పిబతాఽన్తరిక్షస్య హవిరసి స్వాహా త్వాన్తరిక్షాయ దిశః ప్రదిశ ఆదిశో విదిశ ఉద్దిశః స్వాహా
 దిగ్భ్యో నమో దిగ్భ్యః||[౧౯]
 వాతస్యాష్టావిగ్ంశతిశ్చ||1.3.10||

సముద్రం గచ్ఛ స్వాహాఽన్తరిక్షం గచ్ఛ స్వాహా దేవగ్ం సవితారం గచ్ఛ స్వాహాఽహోరాత్రే
 గచ్ఛ స్వాహా మిత్రావరుణౌ గచ్ఛ స్వాహా సోమం గచ్ఛ స్వాహా యజ్ఞం గచ్ఛ స్వాహా
 ఛన్దాగ్ంసీ గచ్ఛ స్వాహా ద్యావాపృథివీ గచ్ఛ స్వాహా నభో దివ్యం గచ్ఛ స్వాహాఽగ్నిం

పైశ్వా॒నరం॑ గ॒చ్ఛ స్వా॒హాఽద్య॑స్త్వా॒షధీ॑భ్యో మ॒నో మే హా॑ర్ది య॒చ్ఛ త॒నూం త్వ॑చం పు॒త్రం
న॒ప్తా॒రమ॑శీ॒య శు॒గసి॒ తమ॑భిశో॒చ యోఽస్మా॑న్దే॒ష్టి యం॑ చ వ॒యం ద్వి॒ష్టో
ధా॒మ్నాధా॑మ్నా రాజ॒న్నితో వ॑రుణ నో ము॒శ్చా యదా॑పో అ॒ఘ్ని॒యా వ॑రుణే॒తి శ॑పామహే
తతో వ॑రుణ నో ము॒శ్చా॥[౨౦]

అ॒సి షడ్వి॑గ్గంశతిశ్చ॥1.3.11॥

హ॒విష్మ॑తీ॒రిమా ఆ॑పో హ॒విష్మా॑న్దే॒వో అ॑ధ్వరో హ॒విష్మా॑గ్గం ఆ॒వివా॑సతి హ॒విష్మా॑గ్గం అ॒స్తు
సూ॒ర్యః॥ అ॒గ్నిర్వోఽప॑న్నగృహ॒స్య స॑దసి సాదయామి సు॒మ్నాయ॑ సు॒మ్నినీః సు॒మ్నే మా
ధ॒త్తీన్త్రా॒గ్నియో॑ర్భాగధే॒యః స్థ మి॒త్రావ॑రుణయోర్భాగధే॒యః స్థ విశ్వే॑షాం దే॒వానాం
భాగధే॒యః స్థ య॑జ్ఞే జాగృత॥[౨౧]

హ॒విష్మ॑తీశ్చతు॒స్త్రిగ్గంశత్॥1.3.12॥

హృ॒దే త్వా మ॑నసే త్వా ది॒వే త్వా సూ॑ర్యాయ త్వోర్ధ్వమి॒మమ॑ధ్వరం కృ॒ధి ది॒వి దే॒వేషు
హో॒త్రా య॒చ్ఛ సోమ॑ రాజ॒న్నేహ్య॑వ రోహ మా భే॒ర్మా సం వి॒క్తా మా త్వా హి॑గ్గంసి॒షం
ప్ర॒జాస్త॒వము॑పావరోహ ప్ర॒జాస్తా॒వము॑పావరోహన్తు శృ॒ణోత్వ॑గ్నిః స॒మిధా॑ హ॒వం మే
శృ॒ణ్వన్తా॒వపో ధి॑షణాశ్చ దే॒వీః శృ॑ణోత గ్రా॒వాణో వి॒దుషో॑ ను [౨౨] య॒జ్ఞగ్గం శృ॑ణోతు
దే॒వః స॒వితా హ॒వం మే దే॒వీరా॑పో అపాం నపాద్య ఊర్మిర్ హ॒విష్య॑ ఇ॒న్ద్రియా॑వాన్
మది॒న్తమ॑స్తం దే॒వేభ్యో దే॒వత్రా ధ॑త్త శు॒క్రగ్గం శు॒క్రపే॑భ్యో యేషాం భాగః స్థ స్వా॒హా
కా॒ర్షిర॑స్యపాపాం మృ॒ధ్మగ్గం స॒ముద్ర॑స్య వోఽక్షి॒త్యా ఉ॑న్నయే॒యమ॑గ్నే పృ॒థు
మర్త్య॑మావో వాజే॒షు యం॑ జానాః॒ స య॑న్తా శశ్వ॑తీరిషః॥[౨౩]

ను సప్త॑చత్వారిగ్గంశచ్ఛ॥1.3.13॥

త్వమకగ్నీ రుద్రో అసురో మహో దివస్త్వగ్ం శర్ధో మారుతం పుక్ష ఈశిషే త్వం
 వాతైరరుణైర్యాసి శజ్గయస్త్వం పూషా విధతః పాసి ను త్మనా॥ ఆ వో రాజానమధ్వరస్య
 రుద్రగ్ం హోతారగ్ం సత్యయజగ్ం రోదస్యోః॥ అగ్నిం పురా
 తనయిత్నోరచితాద్ధిరణ్యరూపమవసే కృణుధ్వమ్॥ అగ్నిర్హోతా ని షసాదా
 యజీయానుపస్థే మాతుః సురభావు లోకే॥ యువా కవిః పురునిష్ఠ [౧౪] ఋతావా ధర్తా
 కృష్టినాముత మధ్య ఇద్ధః॥ సాధ్వీమకర్దేవవీతిం నో అద్య యజ్ఞస్య జిహ్వోమవిదామ
 గుహ్యమ్॥ స ఆయురాకాథ్సరభిర్వసానో భద్రామకర్దేవహూతిం నో అద్య॥ అక్రన్దదగ్నిః
 స్తనయన్నివ ద్యోః క్షామా రేరిహద్వీరుధః సమశ్జన్న్॥ సద్యో జజ్ఞానో వి హీమిద్ధో అఖ్యదా
 రోదసీ భానునా భాత్యంతః॥ త్వే వసూని పుర్వణీక [౧౫] హోతర్దోషా వస్తోరేరిరే
 యజ్ఞియాసః॥ క్షామేవ విశ్వా భువనాని యస్మిన్థగ్ం సౌభగాని దధిరే పావకే॥ తుభ్యం తా
 అజ్గిరస్తమ విశ్వాః సుక్షితయః పృథక్॥ అగ్ని కామాయ యేమిరే॥ అశ్యామ తం
 కామమకగ్నీ తవోత్యశ్యామ రయిగ్ం రయివః సువీరమ్॥ అశ్యామ వాజమభి
 వాజయన్తోశ్యామ ద్యుమ్నమజరాజరం తే॥ శ్రేష్ఠం యవిష్ఠ భారతాకగ్నీ ద్యుమంతమా భర॥
 [౧౬] వసో పురుస్సృహగ్ం రయిమ్॥ స శ్వితానస్తన్యతూ రోచనస్థా
 అజరేభిర్నానదద్భిర్యవిష్ఠః॥ యః పావకః పురుతమః పురూణి పృథూన్యగ్నిరనుయాతి
 భర్వన్న్॥ ఆయుష్టే విశ్వతో దధదయమగ్నిర్ వరేణ్యః॥ పునస్తే ప్రాణ ఆయతి పరా
 యక్ష్మగ్ం సువామి తే॥ ఆయుర్దా అగ్ని హవిషో జషాణో ఘృతప్రతీకో ఘృతయోనిరేధి॥
 ఘృతం పీత్వా మధు చారు గవ్యం పితేవ పుత్రమభి [౧౭] రక్షతాదిమమ్॥ తస్మై తే
 ప్రతిహర్యతే జాతవేదో విచర్షణే॥ అగ్ని జనామి సుష్టుతిమ్॥ దివస్పరి ప్రథమం జజ్ఞే
 అగ్నిరస్మద్ద్వితీయం పరి జాతవేదాః॥ తృతీయమపున నృమణా అజస్తమిన్ధాన ఏనం జరతే
 స్వాధీః॥ శుచిః పావక వన్ద్యోకగ్నీ బృహద్వి రోచసే॥ త్వం ఘృతేభిరాహుతః॥ దృశానో రుక్మ
 ఉర్వ్యా వ్యద్యోద్దుర్మర్షమాయుః శ్రియే రుచానః॥ అగ్నిరమృతో అభవద్వయోభి [౧౮]

యదే॑నం ద్యౌర॑జనయథ్స॒రేతాః॑॥ ఆ యది॑షే నృప॒తిం తే॒జ ఆన॑ట్సుచి రేతో నిషి॑క్తం
ద్యౌర॑భీకే॑ అగ్నిః శర్ధ॑మనవద్యం యువా॑నగ్న్ స్వా॒ధియం॑ జనయథ్సాదయచ్ఛ॑॥ స
తేజీ॑యసా మన॑సా త్వోత ఉత శిక్ష॑ స్వపత్య॑స్య శిక్షోః॑ అగ్నే రాయా నృత॑మస్య ప్రభూతౌ
భూయా॑మ తే సుష్టుతయశ్చ వస్వః॑॥ అగ్నే సహ॑న్తమా భర ద్యుమ్న॑స్య ప్రాసహా రయి॑మ్
విశ్వా య [౨౯] శృర్షణీ॑రభ్యాసా వాజే॑షు సాసహత్॑॥ తమఽగ్నే పృత॑నాసహగ్ం రయి॑గ్ం
సహ॑స్వ ఆ భర॑ త్వగ్ం హి సత్యో అద్భుతో దాతా వాజ॑స్య గోమతః॑॥ ఉక్షా॑న్నాయ
వశా॑న్నాయ సోమపుష్పాయ వేధ॑సే స్తోమైర్విధేమాఽగ్నయే॑॥ వద్మా హి సూనో అస్యదృ॑సద్వా
చక్రే అగ్నిర్జనుషాఽజ్మాన్మమ్॑॥ స త్వం న ఊర్జ॑సన ఊర్జం ధా రాజే॑వ జేరవృకే క్షీ॒ప్యంతః॑॥
అగ్న ఆయాగ్ంషి [౩౦] పవ॑స ఆ సువోర్జ॑మిషం చ నః॑ ఆరే బాధ॑స్వ దుచ్ఛునామ్॑॥ అగ్నే
పవ॑స్వ స్వపా అస్మై వర్చః సువీ॑ర్యమ్ దధతోషగ్ం రయిం మయి॑॥ అగ్నే పావక రోచి॑షా
మన్త॑యా దేవ జిహ్వా॑యా ఆ దేవాన్ వక్షి॑యక్షి చ॑॥ స నః పావక దీది॑వోఽగ్నే దేవాగ్ం
ఇహోఽవహా ఉప॑ యజ్ఞగ్ం హవిశ్చ నః॑॥ అగ్నిః శుచి॑వ్రతతమః శుచి॑ర్విప్రుః శుచిః కవిః॑
శుచీ రోచత ఆహుతః॑॥ ఉదగ్నే శుచ॑యస్తవ శుక్రా భ్రాజ॑న్త ఈరతే॑ తవ
జ్యోతిగ్ంప్యర్చయః॑॥[౩౦]

॥14॥

పురు॑నిష్ఠః పుర్వ॑ణీక భరా॑భి వయోభి॑ర్య ఆయాగ్ంషి విప్రుః శుచి॑శ్చతుర్దశ చ॑॥1.3.14॥
దేవ॑స్య రక్షోహ॑ణో విభూ॑స్త్వగ్ం సోమా॑త్యన్యానగాం పృథి॑వ్యా ఇషే త్వాఽదదే॑ వాక్తే సం తే స॒ముద్ర॑గ్ం హవి॑ష్మతీర్ హృదే
త్వమఽగ్నే రుద్ర॑శ్చతుర్దశ॑॥1.3.14॥
దేవ॑స్య గమ॑ధ్యే హవి॑ష్మతీః పవ॑స ఏక॑త్రిగ్ంశత్॑॥31॥
దేవ॑స్యాఽర్చయః॑॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥
॥ఇతి ప్రథమకాండే తృతీయః ప్రశ్నః॥